

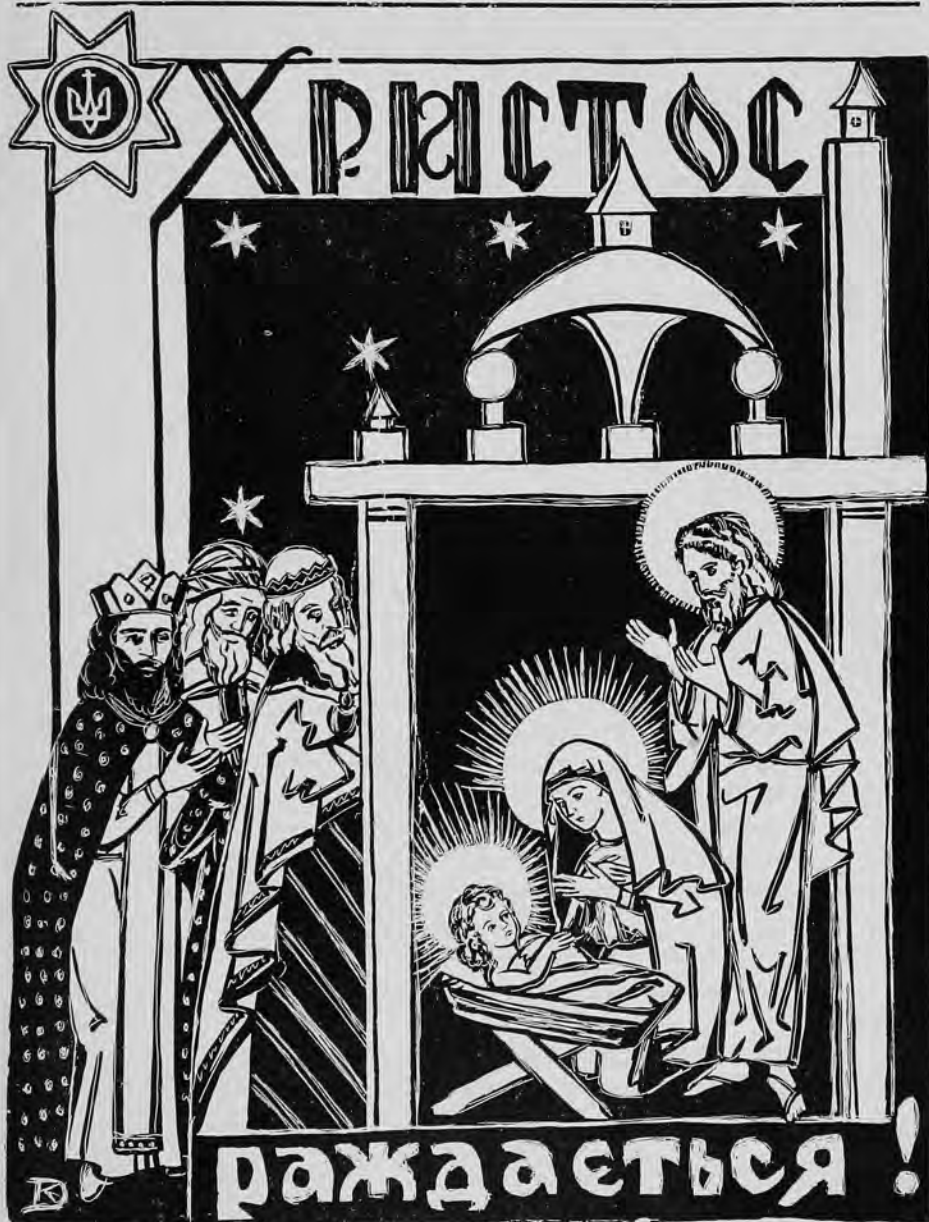

ГОТУЙСЬ

Ч. 1 (21)

Січень

1956

м. м. с. р. В. С. Кушнік. ОХ

Іван Волянський

„ХОДІМ ДО ІСУСА”

(Новацький вертеп)

Особи: Янгол I,
Янгол II,
Князь
Гетьман
Стрілець
Упівець
Жінка-селянка
Дівчинка
Хлопчик

Перед хатою співають „Бог Предвічний” (2 строфи)

Янгол I:

Мир приношу в кожну хату,
Чи убогу, чи багату,
Бо Син Божий народився,
Щоби світ весь звеселився.

Янгол II:

Він прийшов сьогодні з неба
Щоб до Нього у потребах
Ви могли всі приходити,
Ласки й помочі просити.

(Янголи ставляють вертеп, що його досі держали, на видне місце.)

Інші колядують: „Дивная новина” (1 строфа)

Князь, Гетьман, Стрілець та Упівець входять разом.

Князь:

Я — володар був Руси-України,
Її я хоронив від лиха, від руїни.
Старався пильно про український люд,
Для нього я віддав життя могого труд.
Держава українська росла-могутніла,
І слава про неї світом гомоніла.
Та лихо не спало — упала держава,
Ясне світло правди — покрила темрява.
Іду до Ісуса, що родився нині,
Просити про волю любій Батьківщині.

Гетьман:

Знов ожила слава на вільних степах, --
Піднялось козацтво на великий змаг.

Хоробро зводило з ворогами бій
За честь Батьківщини і за нарід свій.
Виростала воля, як пшениці лан,
Де люд український господар і пан!

Стрілець:

Святе ваше діло перейняли ми —
Захищали землю своїми грудьми.
І хоч ворог лютий сильно наступав,
Не міг розірвати одностайних лав.
Радісно дзвонили дзвони у Софії,
Родилася воля і нові надії.
Де колись лунала прадідівська слава,
Нова повставала у бою Держава.

Упівець:

А ми перейняли ваші заповіти,
Не дамо Україні у ярмі терпіти.
Хоч ворог лютує, не складемо зброї;
Так ми прирікали, лісові герої, —
І здійметься воля із чужих кайдан,
І знов заясніє Софії майдан!

Жінка (входить):

Недавно видіння чудове я мала:
На обрії неба зоря засіяла
І так різнобарвно, яскраво палає,
Один її промінь до мене сягає.
Дивлюся і бачу: по тому промінні
На землю хтось сходить в білому одінні.
На коліна впала я, закрила очі,
Та слова почула дивні і пророчі:
— Скоро закінчиться України недоля,
Воскресне Держава, запанує воля,
Сьогодні родився Ісус, Дитя Боже.
У ваших змаганнях Він вам допоможе.

Дівчинка та хлопчик (входять разом та говорять):

Веселу новину почули ми нині —
Ісус народився в вертепі на сні.
Ідемо до Нього, українські діти,
Щоб для Батьківщини про волю просити.

Хлопчик:

Хоча ми живемо від неї далеко,
Любов у нас щира і дуже велика:
Любимо ту землю, де степи і гори,

І Дніпро і Київ, і де Чорне Море.

Дівчинка:

Для неї жертвуєм усі наші труди,
Лиш для неї б'ється серце в наших грудях.
Вчимо нашу мову і наші пісні,
Чи вони веселі чи дуже сумні.

Князь, Гетьман, Стрілець та Упівець говорять разом:

О люба Вкраїно! Якже не радіти!
Люблять Тебе щиро Твої малі діти.
Коли таких вірних діточок Ти маєш,
Небавом у славі й волі засіяєш!

Жінка:

Ходім до Ісуса, впадьмо на коліна,
Щиро помолімся, а Божа Дитина
Підніме над нами свої малі руки —
Щезне наше горе, щезнуть наші муки.

(Всі стають лицем до вертепу)

Князь:

Оцю корону мого рсду
І українського народу,
Владико неба і землі,
Приношу в дарі Тобі. (кладає корону).

Гетьман:

Булаву ту, що ти в боях
До волі вказувала шлях,
Перед Твоїм, Месіє, троном,
Я віддаю з поклоном.

Стрілець:

Цей прапор гордо лопотів
В боях за Київ і за Львів.
Його з поклоном від нас усіх
До стіп кладу Твоїх. (кладає)

Упівець:

Шапка командира для Тебе, Месіє!
Глянь: на ній засохла кров ще червоніє,
Пролита за правду, волю і свободу —
Пі я приношу від свого народу.

Жінка:

Для сина хустку я вишивала,
Дрібним узором все мережала,
Та син мій згинув у тюрмі;
Хустину цю даю Тобі.

Дівчинка і Хлопчик:

Від нас прийми, Владико, Отче,
Лиш наше серденько діточе;
Тобі служить та Україні
Ми прирікаємо тут нині.

Всі (крім Янголів):

Малий Ісусе, Могучий Боже,
Подай нам сили, ярмо вороже
Зняти із нашого народу.
Подай нам щастя, подай сеободу,
Щоб вже повстала наша Держава,
Щоби воскресла давня слава.
Щоб панувала єдність між нами,
І не сварились брати з братами.
Щоб мольби наші — Софії дзвони,
Вільно неслися до Твого трону!

(Колядують)

Просим Тебе, Царю,
Просимо всі нині,
Верни волю, давню славу,
Нашій Батьківщині!

Янгол:

Ісусик чує ваші моління —
Скоро скінчаться важкі терпіння.
Спадуть кайдани, важка недоля,
Засяє правда, воскресне воля,
Вернуться люди з тюрм, із Сибіру,
Тільки ви майте незламну віру —,
І не сваріться, любіть брат брата,
Любіть Вкраїну це ж ваша мати.
Ходіть до церкви, моліться Богу,
А Він напевно дасть перемогу.

Всі колядують:

„Слава Богу” — заспіваймо.
Честь Сину Божому,
Господу нашому
Поклін віддаймо!

Щирі бажання Веселих Свят та Щасливого Нового Року
всім Передплатникам та Читачам — пересилає

Редакція й Адміністрація „Готуйсь”

Печерська Лавра в Києві

ЛИСТИ З УКРАЇНИ

Домашнє завдання на тему: МІЙ КИЇВ.

Я живу в Києві, столиці України та дуже люблю мій Київ. Найбільше люблю гуляти з мамою по Аскольдовій Могилі. Це такий парк, але зветься „Могила”, бо там, кажуть, похований один із перших українських князів, Аскольд. Люблю теж оглядати у храмі святої Софії давні фрески (це такі образи, мальовані на стіні ще тоді, як її будували) та мозаїки — образи уложені із барвних камінчиків. Вони дуже давні, бо Софія теж дуже давня. Колись храм Софії — це була церква, але сьогодні це лиш музей. Ще поки я народилася, большевики поруйнували багато церков у Києві, а між ними Михайлівський Монастир, — але Софії не важилися зачепати — така вона гарна.

Проходжу теж часом площею, де стоять рештки Золотих Воріт. Туди колись, входили люди до Києва, ще за княжих часів.

Недавно наша кляса ходила оглядати Печерську Лавру і була в підземеллях, де жили колись ченці. Провідник оглядин розказував нам про цих ченців та сміявся з них. А потім мама дома читала мені про ченців із книги, що зветься дивно „Патерик”. Мені це дуже подобалося, особливо про ченця Алімпія, маляря, що то за нього янгол докінчив ікону, коли він помер.

На Софійській Площі є у нас пам’ятник гетьманові Богданові

Хмельницькому. Він виглядає на коні такий великий та сильний! Чого б то йому було шукати помочі у Москалів!?

У Києві є теж Могилянсько-Мазепинська Академія. Її заложив Митрополит Петро Могила, а розбудував гетьман Іван Мазепа. Там колись вчилися бурсаки, а на Різдво майстрували вертеп та показували його людям. У вертепі виступали ляльки, що рухалися. Але тепер Різдва нема, бо є большевики.

Мама казала, що недалеко нас, у будинку Педагогічного Музею, радила колись Українська Центральна Рада і проголосила, що Україна має бути вільна від Москалів. А потім, рік пізніше проголосили, що Україна буде соборна — для всіх Українців.

Коли ми їздили до тітки до Бахмача, на станції Крути мама шепнула мені, що тут був великий бій наших 300 хлопців із цілою большевицькою армією.

Ох, лишечко! Мама прочитала моє завдання та каже, що воно у школу ніяк не годиться, а то вишлють нас усіх у Воркуту. Так я ці дві сторінки видерла зі зошита та посилаю Вам, українські діти у вільному світі, щоб Ви знали, як я люблю мій Київ!

Ваша

Валя Борисенко

із 4-ої класи десятирічки.

ЙОРДАНСЬКА ВОДА

Був собі хлопчик; називався Данилко. Він жив зі своєю бабусею у малій хатині під лісом. Прийшла зима, напало багато снігу та потис мороз. Данилкова бабуся простудилася та захворіла. Дуже кашляла та мусіла лежати в ліжку. Данилко допомагав, як міг. Сам рубав дрова, носив воду із криниці, палив у печі та варив бабусі їсти. Але бабусі чомусь не ставало краще, а куди гірше. І от одного дня покликкала вона Данилка до себе та сказала:

— Дитино моя, мабуть прийдеться мені вже помирати. На кого ж я тебе, малого лишу? — і заплакала гірко. А Данилко спитав:

— Бабусю, а хіба ж я не можу тобі ніяк допомогти?

— Ні, дитино: грошей у нас немає, щоб покликати лікаря, а ти й так не зможеш піти через ліс у село, над річку...

— А що ж я там можу зорудувати, щоб тобі, бабусю, допомогти?

— Ти міг би мені принести свяченої води із річки. Бо сьогодні Йорданське Свято і пан-отець буде святити воду у річці. Коли б я напилася Йорданської води, я зараз подужала б! Та ти туди не зайдеш! Це ж далеко, на дво-рі мороз, а ти: ще малий!

Таке сказала бабуся та задрі-

мала з безсилля. А Данилко одягнув кожушок та чобітки. Докинув ще раз дроз до печі. Взяв із полички мальований глечик, та тихенько висмикнувся із хати.

Пішов лісом, стежиною. Сніг був йому по коліна. Вітер шумів та завивав поміж верхів'ттям дерев. Та Данилко не боявся і йшов даліше.

Аж нараз, глип, щось стоїть на стежці. Данилко пізнав, що це був зайчик.

Зайчик чемно вклонився йому та промовив: „Здоров будь, хлопче“!

— Доброго здоров'я і тобі, зайчику! — відповів чемно Данилко.

— А чи не зайшов би ти до нас у гостину? Ми всі, лісові звірі, разом обід приготували: ведмідь притасказ цілий вулик меду. Пташки наносили по зернятку пшениці та маку на кутю. Лис натягав курей та качок, а бобр рибок зі ставка. Білка-небога горішків з комори дала, а я, що там капусти із-під снігу випорпати зміг — до борщу буде. Розпалили ми багаття та вже там всі звірята куховарять. Ходи й ти з нами: поїш смачненько, погрієшся, а тоді може й у танок підемо!

— Дякую тобі, зайчику, за запитання, — відказав Данилко, та мені ніколи. Я спішу у село над річку, щоб принести бабусі Йорданської води.

— Що ж, як знаєш, хлопче! — поклонився зайчик Данилкові та пострібав у ліс.

Пішов Данилко далі. Коли — глип — знов щось стоїть на стежці. Біле, блискуче та велике-ве-

лике, трохи головою верхів'я дерев не сягає.

— Здоров був хлопче! — сказало те щось, та таким дужим голосом, що аж сніг із дерев почав був обсіпатися.

— Доброго вам здоров'ячка! — відповів Данилко.

— Я Дід-Мороз. Прийшов сюди, щоб попросити тебе до себе в гостину. У мене замок із чистого льоду, аж вилискує на сонці. Всесь дивними морозними квітами розмальований. Вітри Північні там до столу холодець та морозиво подають, буревії на цимбалах із льодових сопелів виграють, а сама метелиця танки заводить.

— Дякую тобі, Морозе, за запитання, та мені ніколи. Я мушу

йти у село — над річку, щоб дістати моєї бабусі Йорданської води.

Розлютився Мороз: — Коли ти до мене не хочеш зайти в гостину, так я тебе засиплю снігом!

І почав падати густий-густий сніг. Сніжинки кружляли навколо Данилка, засліплювали йому очі, запирали віддих. Та Данилко ішов все далі, міцно стискаючи глечика в руках. Аж ось ліс скінчився — і перед Данилком простяглося у долині село з церковцею. Над річкою ж стояло багато-багато людей, держали корови та хрести, а пан-стець у світлих ризах саме святив воду.

Кликнув Данилко на radoшах та чимдуж побіг до річки. Був вже близько ополонки, коли нараз поховзнувся на льоду. Глечик ви-

пав йому з рук і — таррах — розбився. Данилко почав голосно плакати. Почули його плач люди та підбігли до нього. А коли розказав їм, хто він та звідкіля, жахнулися, як то він у таку сніговію сам крізь ліс пройшов. Взяла Данилка одна господиня до хати, напоїла його теплим молоком та дала новий глечик, ще кращий за той, що розбився. А тимчасом господар запряг сани, посадив на них Данилка та повіз до бабусі. Коли проїздили вони понад річку — набрали повний глечик Йорданської води та повезли його.

А бабуся вже пробудилася та дуже турбувалася, де то Данилко подівся. Та ось задзвонили дзвіночки і заїхали сани на подвір'я. Подав Данилко бабусі напитися води, бабуся налилася — і зараз подужала...

Сестричка Лєся

Новаци із Торонто перед грою в козаків.

ПІД ПРАПОРОМ

- Брат: Чом це так високо —
(Не догляне й око!)
Підняли ми нині
Прапор України,
Золотий, як жито
І як небо, синій?
- Сестра: Бачиш, любий брате,
Це велике свято
Є у нас щорічно:
Двадцятьдруге січня!
Звідти, де Софія,
Київ, наша мрія,
У той день лунали
Два Універсали:
Перший: — що з руїни
Знову Україна
Вільна всім повстала.
Через рік — читали:
— З заходу чи сходу,
Жить разом народу;
Наша непоборна
Держава Соборна!
- Брат: А чому ж це нині
Сумно в Україні,
Там — під ворогами,
А ми — за морями...
- Сестра: Бо недоля стала:
Московська навала.
Хоч ми борчили —
Та не стало сили...
Там, де Крути-місто,
Впало перших триста
Хлопців, що зі школи
В бій пішли за волю...
- Брат: Їх нам не забути!
- Сестра: Нам покажуть Крути
Хто, чії ми діти,
Як нам треба вчитись,
Як, борців слідами,
Битись з ворогами,

Щоб сповнились мрії,
(Знявся понад Київ)
Прапор України:
Золотий, як жито,
І як небо, синій!

Рисунки до цього числа виконали:

п. Тетяна Душенко, юн. Леся Бакович, юн. Роксоляна Лучаківська, ст. пл. Ірка Стецьків, ст. пл. Богдан Титла, нов. Ірка Калиновська.

Як одягнемоя на цьогорічну новацьку забаву?

Певно цього року, як і звичайно, буде в Вас під час м'ясниць костюмова забава: або уладить її Вам Гніздо та Ваші Сестрички і Братчики, або може українська школа.

Кожна та кожний із Вас певно вже думає про те, якби на цю забаву зодягнутися? Тут подаємо Вам кілька таких одягів. Коли добре подумаєте, то побачите, що до них не треба й багато чого купувати, бо можна ужити речі, що їх маємо дома, як ось темний комбінезон та татів капелюх — для коминяра. А пе-

МЕТЕЛИК

Квітка

люстки квітки можна теж дуже добре витяти самому із барвистої бібулки.

Пам'ятайте, що не той одяг найкращий, що коштував найбільше, а той, що його Ви самі собі підібрали — та таки самі попрацювали над ним!

Одяг не мусить бути багатий та блискучий, але повинен бути **помисловий**, то значить такий, що представляє щось цікавого. А вже найкраще підходить новакові український одяг — наприклад для новачки — бояри-

Вертеп у новаків та новачок у Бостоні, Америка.

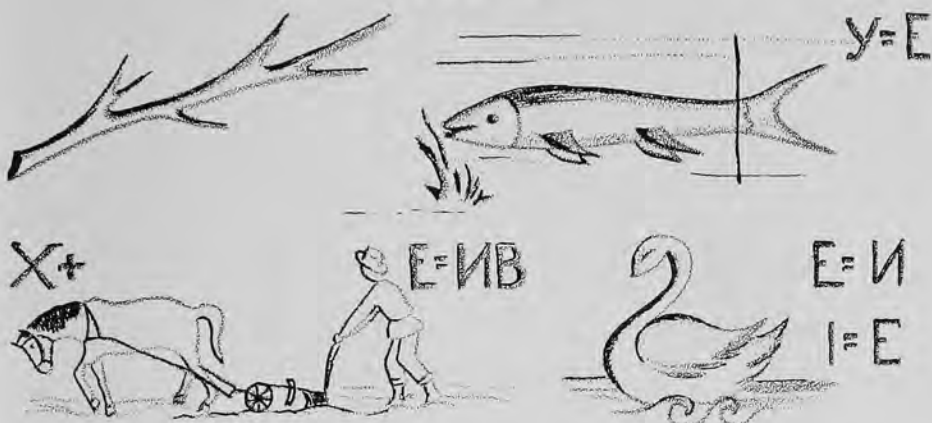
ня із княжих часів або для новачка козарлюга.

Отже — веселої Вам забави!

А не забудьте прислати світлини із неї до „Готуйсь”!

Ребусики

У цих ребусиках знайдете імена чотирьох осіб, що за давніми легендами мали бути основниками столиці України — Києва.

На цій картині знайдете тільки 22 різні речі, що їх назва починається на букву „С”. Такі загадки Ви мали вже не раз — отже і тепер спробуйте розгадати! А не забудьте прислати свою розгадку!

Л.Б.

НОВАЦЬКА ЯЛИНКА.

Новачки та Новаки однієї Пластової Станиці прикрасили дуже цікаво свою цьогорічну новацьку ялинку. Коли добре поскладаєте всі прикраси-букви, відчитаєте Різдвяний привіт, що його вони пересилають усім читачам „Готуйсь”.

РІЗДВЯНА ПРИГОДА ОЧАЙДУШКА

Написали діти листа до Очайдушка. Писали, писали, писали, аж написали. Поклали листа під ялинкою. Лист лежав, лежав лежав, аж нічкою прийшов Очайдушок та забрав його. Читав, читав, читав, аж прочитав: „Принеси нам, Очайдушку, зірку із медяника, цукорочками розцяцьковану”. Думав Очайдушок, думав, думав, як дістати таку зірку, аж видумав: пішов до пекаря просити. Просив, просив, просив, аж випросив. Дав йому пекар зірку

з медяника, — цукорочками розцяцьковану. Взяв Очайдушок зірку — ніс, ніс, ніс — аж заніс її та поклав дітям під ялинку. Аж тут із ялинки обірвався золотий горішок. Летів, летів, летів — аж впав Очайдушкові на головку. Заплакав Очайдушок. Плакав, плакав, плакав, аж настав ранок, коли то всім Очайдушкам вже не можна по світі ходити.

Встали ранком діти. Шукали зірки, шукали, шукали — аж знайшли зірку, а біля неї Очай-

душка, що перемінився у маленьку забавку-лялечку. Зраділи ним, почали ним гратися. Гралися, гралися, гралися — аж пішли вечером спати. Спали, спали, спали — аж пробудилися, а Очайдушок нічкою ожив — та втік до своєї криївки. І нсма Очайдушка! Нема, нема, нема нема, нема — а коли буде, буду вам кінчати казочку.

ЗАГАДКА

Багато роїв новачок та новаків приготавлялося рівночасно у домівці, щоб іти колядувати. Кожний рій співав іншу коляду. Оксанка надійшла та хотіла розпізнати, яку коляду кожний рій співає. Це не було легко, а ось Ви собі попробуйте. Напишіть до „Готуйсь”, як кожна із цих коляд починається:

„Слава Богу” заспіваймо!
Честь Сину Божому
І Панові нашому
Поклін віддаймо!

Ірод вельми зажурився,
Що Христос-Цар народився...
Пішов Ірод аж до Аду,
К Люциперу на пораду!

А віл стоїть — трясеться,
Осел сумно пасеться,
Пастиріє клячуть,
В плоті Бога бачуть,
Тут же, тут же, тут же, тут же, тут!

Прийшли Янголи з неба до
[землі,
Принесли дари Діві Марії:
Три свічі воскові,
Ще й ризи шовкові

Ісусеві Христові...
Радуйся, ой радуйся земле,
Син Божий народився!

Глянь оком ширим,
О, Божий Сину,
На нашу землю,
На Україну.
Зішли їй з неба
Дар превеликий,
Щоб Тя хвалила
Во вічні віки!

„НОТУЈС” — Magazin
for Ukrainian Children
Published by „Molode Zytia”, Inc.
New York, N. Y.
Видає „Молоде Життя”, зареєстрована
корпорація у ЗДА
Редагує Колегія під проводом пл. сен.
Лесі Храпливої
388 E. 10th St., Apt. 4 R. E.
NEW YORK 9, N. Y. USA
Загальна Редакція й Адміністрація пл. сен.
Богдан Кравців
2011 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA 30, Pa. USA

Ціна 0.20 дол. Річна передплата (за
10 чисел. крім вакацій) 2.— дол.
Друкарня „Дніпро”, 77 Іст Ст. Маркс Пл.,
Нью Йорк.

НАШ ДОДАТОК: НОВАЦЬКА ГРА

1. Рядок: Пластовий ніж. Рештки Золотих Воріт у Києві. Хрущ.
2. Рядок: Таборова їдунка. Козацька гармата. Ластівка.
3. Рядок: Глечики-близнята. Покуть в українській хаті. Півень.
4. Рядок: Тур. Макітра з макогоном. Дек.

